

Cum se vede din exterior
restructurarea

FORȚELOR NAVALE

www.fortele-navale.ro

MARINAROMÂNĂ

REVISTA FORȚELOR NAVALE ROMÂNE

MARTIE-APRILIE 2005

De la **FLOTILA FLUVIALĂ**
la **COMPONENTA FLUVIALĂ**
a Comandamentului Operațional Naval

GRUPUL MASS-MEDIA AL FORȚELOR NAVALE

Redactor - șef :

Locotent - comandor

ION BURGHISAN

e-mail: ion.burghisan@fortele-navale.ro

MARINA ROMÂNĂ

Revistă fondată în 1990, editată de
Statul Major al Forțelor Navale

Secretar de redacție:

Maior Costel SUSANU

e-mail: costel.susanu@fortele-navale.ro

Redactori:

Bogdan DINU

e-mail: redbogdan@yahoo.com

ADRESA REDACȚIEI:

Hotelul Militar Constanța

B-dul Mamaia Nr.92

0241 - 619539 (redactor - șef)

0241 - 615700 int. 172 (redacția)

0241 - 619539 (fax)

e-mail : marina_romana@fortele-navale.ro

Se editează 6 numere pe an, cu apariție la două luni.

NORME DE COLABORARE:

Cititorii pot trimite pe adresa redacției texte și fotografii care se încadrează în tematica revistei. Manuscrisele nu se înapoiază. Răspunderea juridică pentru conținutul articolelor aparține în exclusivitate autorilor, conform art. 206 CP

COPYRIGHT:

Este autorizată orice reproducere cu condiția specificării sursei.

ISSN: 1222-9423

C-da 4626/2005; B-00342

Tehnoredactarea și tiparul:

Centrul Tehnic-Editorial al Armatei

B-dul Ion Mihalache nr.124-126,

București

Tel.: 021-2242634

DTP: **Sorin DOBRE**

Coperta 1: Este ora!
Ridicarea pavilionului pe
N.S. Mircea în portul
Marmaris
(Foto: Bogdan Dinu)

Coperta 4: Exercițiu PASSEX
între fregata Mărășești și fregata
germană Koln
(Foto: Ion Burghisan)

SUMAR

ȘTIRI DIN FLOTĂ

..... 3

COOPERARE REGIONALĂ

Exerciții navale în
Marea Neagră..... 5

INSTRUCȚIE

Misiune de boarding
.....7

MONITOR PE DUNĂRE

9

ANCHETA REVISTEI

"A fi pe mare este
esența a ceea ce
avem de făcut"

..... 20

AZIMUT CULTURAL Marinarii și prizonierii din

Hazcazon 31

Forța imaginii

Locotenent-comandor **Ion BURGHISAN**

Imaginea unei forțe militare este parte componentă a capacității sale de luptă. Proiecția acesteia în realitate este de preferat să fie mai mare decât realitatea însăși. "Proiectoarele" cu care reușim să obținem o umbră mai mare decât realitatea sunt mass-media.

Conflictele moderne au consacrat noțiunea de **război mediatic**. Este componenta cu care începe și se sfârșește obligatoriu orice război. Odată cu prezentarea celor două tabere, în mass-media sunt scoase în evidență sistematic subiectele de dispută. Evident, doar cele compatibile cu interesele proprietarilor mijloacelor de difuzare.

O situație controversată se poate tensiona sau detensiona doar prin mass-media. Nu întâmplător, înainte de a călca primul bocanc pe câmpul de luptă, cărțile sunt deja făcute de o **armată de specialist în mass-media**. Sau, mai bine spus, de două armate. Cea mai bine pregătită și înarmată" (care dispune de mijloacele de difuzare cele mai penetrante) va reuși să creeze forțelor sale un spațiu mai larg de manevră.

Cum? Prin atragerea simpatiei populației civile din zona afectată de conflict, concomitent cu "demonizarea" inamicului. Toate informațiile "pompe" pe flux (prin mijloacele de difuzare controlate) vor descoperi doar o parte a realității. Necesitatea unei intervenții în forță trebuie justificată. Totodată, prin contopirea (uneori doar aparent) a intereselor forțelor militare cu cele ale localnicilor crește siguranța și mobilitatea propriilor trupe, crește cantitatea de informații culese din teren precum și exactitatea acestora. Rolul covârșitor în trâmbițarea intereselor comune revine, bineînțeles, mass-media. Istoria războaielor recente (și cu siguranță a celor viitoare) este calata identic pe povestea balaurului care răpește fecioare și care, în final este răpus de Făt-Frumos, cu zale lucitoare, venit de departe.

Cine stabilește "distribuția" în rol de balaur sau de Făt-Frumos? Mijloacele de comunicare în masă. Acestea au posibilitatea de a-i zugrăvi în culori favorabile pe oricare dintre cei implicați în conflict. Ai mass-media, ai puterea de a influența adevărul. La urma urmei, în zilele noastre, de neconceput fără ziar, televizor și internet, cine mai poate ști ce este adevărul? Care este normalul? Unde este locul "versus"-ului? Cine sunt "ai noștri"? Care ne este interesul și cum vom reuși să fi servim? Astăzi s-a dovedit mai importantă situarea ulterioară aruncării zarurilor pentru că presa ne poate arăta, la finele conflictului, viteji, militari pricepuți, demni de compasiune, învinși, învingători sau, cel mai rău, ne poate arunca în negura uitării. Mai important decât cine a învins într-o confruntare este cel care a fost declarat învingător. Învingătorul real poate să apară ca salvator sau ca agresor. Arbitrul care decide? Mass-media. Mai exact, deținătorii acestora.

O campanie de presă reușită face uneori mai mult decât un război. Ce nu a apărut în presă aproape că nu s-a întâmplat. Rezultatele unor eforturi neaduse la cunoștința publicului (ne place să spunem tot mai mult în ultima vreme, de când măsurăm totul în bani, "a contribuabilului") sunt profund diminuate. În ziua de astăzi se pot câștiga războaie fără un foc de armă. Doar cu tir puternic susținut de mijloacele de comunicare în masă.

Credibilitatea este "muniția" de bază a celei mai puternice arme a secolului în care am pășit. Credibilitatea se clădește în timp îndelungat (cu costuri și eforturi semnificative), dar se poate distruge în câteva secunde. Oamenii au devenit selectivi, dar și expuși la persuasiune, la mijloacele tot mai evolute puse în slujba propagandei. Pe măsură ce s-au "vaccinat" împotriva "virusilor" strecurați prin mass-media, au evoluat și aceștia. Oamenii primesc doar o nuanță filtrată a adevărului. Important este pe cine cred și în ce măsură. Sursele se luptă pentru credibilitate. Informațiile, fie ele și sub formă de zvon, pot influența hotărâtor înclinarea balanței în situații de criză. Să nu uităm că, fără pic de bază reală, s-a încercat de câteva ori denigrarea armatei doar pentru ca deranja credibilitatea de care dădea dovada în rândul celor mulți, deranja verticalitatea și echidistanța ei față de interesele politice. Se pare că mai avem încă resurse de credibilitate, după care, dacă atacurile vor continua, va trebui să ne reclădim rezerva vitală de imagine.

De ce am ținut să subliniem rolul mijloacelor de comunicare în masă, al calității și credibilității acestora? Pentru că nu întâmplător armata se afla pe unul din primele trei locuri în topul încrederii populației din România. Pentru că o armată, în mod firesc, are nevoie de arme. Are nevoie așadar și de o imagine favorabilă, iar aceasta se întreține cu efort și costuri din ce în ce mai mari, cu mijloace tot mai sofisticate, cu specialiști tot mai bine pregătiți.

Știri din flotă

Prin Decret prezidențial, începând cu 31 martie 2005, contraamiralul de flotilă Victor Aurel Blidea, comandant al Forțelor Operaționale și al Comandamentului Operațional Naval, a trecut în rezervă.

Începând cu data de 1 aprilie 2005, prin ordinul Ministrului Apărării Naționale, contraamiralul de flotilă Neculai Surlă a fost numit din funcția de Șef Doctrină și Instrucție la Statul Major al Forțelor Navale în cea de comandant al Forțelor Operaționale și comandant al Comandamentului Operațional Naval.

Comandorul Vitalian Popescu, comandantul Flotei Fluviale "Mihail Kogălniceanu", a trecut în rezervă începând cu data de 28 februarie 2005. Ulterior, Flotila Fluvială a devenit Componenta Fluvială a Comandamentului Operațional Naval.

Locțiitor al Șefului de stat major (și șef al Componentei Maritime) din Comandamentul Operațional Naval a fost numit, prin ordinul șefului Statului Major General, comandorul Gabriel Comloșanu. Anterior, acesta a ocupat funcția de șef secție coordonare-evaluare instrucție la Statul Major al Forțelor Navale.

Prin același ordin, comandorul Gheorghe Dragomir a fost numit din funcția de locțiitor al comandantului Flotei Fluviale "Mihail Kogălniceanu" în cea de Locțiitor al Șefului de stat major (și Șef al Componentei Fluviale).

În perioada 21 aprilie - 6 mai *N.S.Mircea* a efectuat un marș de instrucție și reprezentare având drept destinație baza navală Aksaz și portul Marmaris de pe coasta de vest a Turciei. *N.S.Mircea* a răspuns astfel invitației șefului Statului Major al Forțelor Navale ale Turciei de a participa la sărbătorirea Zilei Marinei a Republicii Turcia. Totodată, cei 100 de membri ai echipajului au participat între 27 aprilie și 1 mai, la activitățile din cadrul Festivalului Maritim Internațional din Marmaris, primul de acest fel organizat în Turcia (printre alte personalități, la festival a participat și președintele Turciei). La bord s-au aflat și 12 fete de la Academia Navala "Mircea cel Bătrân" și Școala Militară de Maștri de Marină "Amiral Ion Murgescu" care nu au participat la marșul de instrucție de anul trecut. În numărul viitor al revistei noastre vom reveni cu un reportaj. În acest an velierul școală al Academiei Navale "Mircea cel Bătrân" va mai efectua un marș de instrucție, între 9 iunie și 19 septembrie, în Marea Mediterană, Oceanul Atlantic și

Marea Nordului cu escale în porturile Palermo, Cartagena, Tunis, Lisabona, Cherbourg, Felixstowe (Marea Britanie), Newcastle, Amsterdam, Oostende (Belgia), Frederikstad (Norvegia) și Bremerhaven (Germania). **(B.D.)**

În perioada 8-11 aprilie, o grupare de nave aparținând Forțelor Navale ale Turciei, compusă din navele de patrulare *Mizrak*, *Karayel* și submarinul *Doganay*, a efectuat o vizită neoficială în portul Constanța. În programul vizitei au fost incluse primiri la Comandamentul Operațional Naval și vizite la obiective aparținând Forțelor Navale Romane, activități sportive organizate la Academia Navală "Mircea cel Bătrân", activități culturale și turistice în orașul Constanța și stațiunea Mamaia. Pe timpul staționării navelor la cheu s-au executat schimburi de experiență și exerciții comune între gruparea navală turcă și fregatele *Regele Ferdinand* și *Mărășești*. La plecarea grupării navele turce s-a executat un exercițiu PASSEX cu două nave aparținând

Divizionului 150 Nave purtătoare de rachete. **(B.D.)**
Orașul Reni a găzduit, miercuri, 30 martie a.c. întâlnirea dintre șeful Statului Major al Forțelor Navale Române contraamiral dr. Gheorghe Marin și viceamiralul Igor Knyaz, șeful Forțelor Navale din Ucraina. Pe parcursul discuțiilor a fost exprimată de comun acord necesitatea încheierii unui acord bilateral în domeniul logistic privind sprijinul forțelor pe timpul exercițiilor comune, inclusiv asistența medicală. Foarte importantă în viitor vor fi continuarea colaborării în domeniul hidrografiei maritime, precum și executarea de vizite reciproce de nave. Următoarea întâlnire la nivelul șefilor SMFN se va desfășura în toamna acestui an la Brăila. (locotenent-comandor **Iuri Covaleov**)

Centrului de Scafandri, comandorul Dorin Dănilă și reprezentanți ai Parchetului Militar Constanța a stabilit că decesul a survenit ca urmare a unui atac de cord în urma căruia scafandru nu a mai putut fi resuscitat. Scafandru militar Resul Edvin efectuase vizita medicală anuală în luna ianuarie. Un gând bun și condoleanțe sincere familiei îndoliate. **(B.D.)**

Vineri, 1 aprilie, în jurul orei 11.30, în timpul unor lucrări de tăiere subacvatică în Portul Militar Mangalia, maistrul militar clasa I Resul Edvin, scafandru de mare adâncime din cadrul Secției de intervenție-salvare cu scafandri de mare adâncime a Divizionului Nave Scafandri, a suferit un atac de cord în urma căruia a încetat din viață. În vârstă de 40 de ani, maistrul militar Resul Edvin, promoția 1986, era scafandru din anul 1993, era căsătorit și avea un copil în vârstă de 16 ani. Comisia de anchetă condusă de comandantul

Cooperare regională

Exerciții navale în Marea Neagră

Maior: **Costel SUSANU**

În luna aprilie Forțele Navale Române au fost implicate în două exerciții multinaționale în Marea Neagră, în măsură să consolideze cooperarea și să dezvolte interoperabilitatea forțelor participante.

Corveta *Contraamiral Horia Macellariu* (265) a participat, în perioada 3-27 aprilie la activarea BLACKSEAFOR - Grupul de Cooperare Navală în Marea Neagră. Această inițiativă regională reunește forțe navale aparținând tuturor statelor riverane Mării Negre - Bulgaria, Federația Rusă, Georgia, România, Turcia și Ucraina. În perioada 25-27 aprilie, navele care compun anul acesta Gruparea au vizitat portul Constanța, această escală încheind cea de-a IV-a activare. Delegațiile navelor participante au fost primite la Comandamentul Operațional Naval și la Autoritățile Publice Locale. S-au desfășurat ședințe de evaluare a exercițiilor comune de pe mare, urmate de un bilanț general al activării. Alături de corveta românească, la Constanța s-au aflat nava de desant *Antares* (Bulgaria), nava de patrulare *Dioskuria* (Georgia), nava de desant *Tzesar Kunikov* (Federația Rusă), fregata *Yildirim* (Turcia) și nava de comandament *Slavutich* {Ucraina} Dragorul maritim *Locotenent Dimitrie Nicolescu* a părăsit portul Constanța, pe 2 aprilie,

pentru a participa la exercițiul maritim BLACKSEA PARTENERSHIP 2005, organizat de Forțele Navale ale Turciei în marea teritorială și apele internațional de sud ale Mării Negre. Până pe 10 aprilie, nava românească va lua parte la exerciții navale care includ operațiuni de asistență umanitară și evacuare noncombatanți, lupta împotriva terorismului, embargou și interdicție maritimă. La BLACKSEA PARTENERSHIP 2005 participă forțe navale din Bulgaria, Georgia, România și Turcia, în programul misiunii fiind cuprinse și vizite în porturile turcești Istanbul și Eregli.

Implicarea activă a Forțelor Navale Române în aceste exerciții multinaționale obiectivează eforturile care se fac, nu numai în plan militar, pentru consolidarea cooperării între riverani și menținerea unei stări de securitate și stabilitate în zona Mării Negre.

Reformă

Restructurarea unităților continuă

Maior: Costel Burghisan

Un important obiectiv al restructurării Armatei este creșterea eficienței structurilor militare de la toate eşaloanele și asigurarea unui flux optim de exercitare a comenzii. Forțele Navale continuă și anul acesta aplicarea planurilor aprobate de Ministerul Apărării Naționale, prin Statul Major General, astfel încât obiectivul eficienței să fie atins.

Batalionul 307 Infanterie Marină a trecut în subordinea Comandamentului Operațional Naval, începând cu 1 martie, unitatea aflându-se până la acea dată sub coordonarea directă a Statului Major al Forțelor Navale. Revista de front desfășurată pe 2 martie la sediul unității reprezintă sfârșitul perioadei de o lună în care a fost organizat în detaliu procesul de preluare a Batalionului de Infanterie Marină.

Aplicația EUXIN 2004 a anticipat acest moment, astfel încât implementarea propriu-zisă a planului să se facă în concordanță cu situații concrete. Pe timpul acestei aplicații Comandamentul Operațional Naval a condus în mod efectiv atât forțele proprii cât și subunități care aparțineau Flotei Fluviale și Batalionului de Infanterie Marină. În continuare instrucția se va desfășura în mod intensiv, conform noilor condiții de subordonare.

Atât componenta navală cât și cea terestră a Forțelor Navale se află acum sub comandă operațională, element foarte important pentru asumarea noilor misiuni și îndeplinirea acestora cu profesionalism și eficiență.

Batalionul de stat major și deservire al Forțelor Navale s-a înființat la 1 martie anul acesta prin reorganizarea batalionului logistic. Eficientizarea îndeplinirii misiunilor și optimizarea lanțului de comandă au condus la reunirea mai multor structuri din garnizoane diferite, astfel încât configurația unității nou înființate include: compania Poliție Militară, compania depozitare și transport, compania deservire a Statului Major al Forțelor Navale și, ca anexe, Muzeul Marinei Române. Secția cazare și întreținere clădiri. Tipografia Forțelor Navale și cercurile militare din Constanța, Mangalia și Tulcea.

Rolul militarilor angajați cu contract devine din ce în ce mai important, în toate unitățile Forțelor Navale, mai ales după încheierea profesionalizării și renunțarea completă la militarii în termen. Multe activități care erau în mod tradițional în sarcina acestora trebuie acum redistribuite și acest lucru nu este întotdeauna foarte simplu de realizat.

Maiorul Stan Popârlan, noul comandant, situează printre primele obiective ale conducerii unității realizarea coeziunii personalului în paralel cu îndeplinirea misiunilor, atât în garnizoana Constanța, cât și la București, pentru cele care țin direct de Statul Major al Forțelor Navale.

Antrenamente inedite pentru marinarii militari

MISIUNE DE „BOARDING”

Text: Locotenent-comandor Ion BURGHISAN

Foto: Locotenent-comandor Valentin BEJAN

Perspectiva participării navelor românești la misiuni sub comandă NATO în zone de conflict impune adaptarea pregătirii marinarilor la riscurile reale ale acestora. Navele mari, de tipul fregatelor, sunt folosite preponderent în zonele de interdicție maritimă cu scopul de a impune sancțiunile sau embargoul stabilite printr-o rezoluție ONU și astfel să forțeze o națiune să se supună legilor internaționale. Cele mai des întâlnite misiuni în zonele „fierbinți” pe mare sunt cele definite de NATO cu temenul de „boarding”. Traducerea directă în limba română ar fi „abordaj” însă, în practica marinărească, această noțiune interferează cu cea de „coliziune”, fapt pentru care vom folosi ori termenul de „abordare”, ori, tot mai des, pe cel englezesc de „boarding”.

După două săptămâni de pregătire teoretică, echipele desemnate de la fregatele *Regele Ferdinand* și *Mărășești* au trecut la aplicarea, la bordul navelor, a cunoștințelor dobândite.

Primele zile au fost rezervate recunoașterii, în port, a compartimentelor specifice navelor mari. Au fost folosite, de uz didactic, navele *Racoviță*, *Grozavul* și *Antipa*. Din păcate, lucrările de reparații desfășurate la *NTS Albatros* nu au permis practica și la bordul singurei nave a Forțelor Navale care are pe deplin caracteristicile unei nave civile.

Au fost analizate, chiar și în aceste condiții, posibilitățile de ascundere pe navă a oamenilor sau materialelor, au fost exersate modalitățile de deplasare în condiții de siguranță a echipelor de securitate și cercetare. De asemenea, au fost exersate modalitățile de comunicare prin radio, semne și semnale standard.

Misiunile de boarding nu seamănă între ele. Dată fiind multitudinea de tipuri de nave comerciale, proveniența eterogenă a membrilor echipajelor și nu în ultimul rând intențiile acestora, modul de acțiune al echipelor militare se ajustează la fața

locului, în timp real. În consecință, experiența va juca un rol hotărâtor în succesul misiunilor, pentru că de o hotărâre luată într-o fracțiune de secundă poate depinde viața întregii echipe de boarding.

În cadrul aceluiași curs, comandanților și șefilor operațiilor de pe cele două fregate românești le-au fost oferite instrucțiuni privind procedurile legale referitoare la stopare, interogare și control al navelor civile în zone de impunere a embargoului. De asemenea le-au fost puse la dispoziție diferite modele de instruire a echipelor proprii la plecarea într-o misiune de boarding în funcție de gradul de cooperare sau ostilitate al navelor vizate.

Deși marea nu a fost deloc cooperantă, iar conducătorul cursului, locotenent-comandorul Alexandru Costachi i-a pus permanent în situații inedite, membrii echipelor au ținut la blazonul navelor de pe care provin și, stimulați de un spirit constructiv de competiție, au învățat principalele reguli de acțiune în situații deosebite. Oricum, până la abordarea unei misiuni reale mai sunt necesare multe antrenamente în situații tot mai complexe, care să solicite flexibilitatea în hotărâre și spiritul diplomatic al comandanților grupelor, coeziunea echipelor și mobilitatea într-un mediu uneori ostil al tuturor marinarilor implicați în astfel de acțiuni.

Monitor pe Dunăre

DE LA FLOTILA FLUVIALĂ LA COMPONENTA FLUVIALĂ a Comandamentului Operațional Naval

Odată cu intrarea concomitentă a României și Bulgariei în NATO, forțele fluviale au părut, la o estimare grosieră, inutile. Au fost desființate divizioane de nave amplasate pe cursul românesc al fluviului, au fost scoase din serviciu o serie de nave (unele din ele depășite fizic), iar altele au intrat în conservare. Evoluțiile recente ale situației internaționale în zona Deltei Dunării ne readuc însă în centrul atenției necesitatea unei forțe specializate de apărare într-o zonă slab populată, dar plină de resurse. Totodată, perspectiva relizării proiectului Rhin-Main-Dunăre impune reevaluarea atribuțiilor pe care le-ar putea avea o forță fluvială în zona Deltei și dimensiunile necesare îndeplinirii acestora. Începând cu 1 martie, Comandamentul Flotei Fluviale „Mihail Kogălniceanu” s-a transformat în Componenta Fluvială a Comandamentului Operațional Naval (CFCON), păstrându-și atribuțiile de planificare a instrucției, de conducere, de control și de evaluare a unităților subordonate. CFCON este condusă de comandorul Gheorghe Dragomir.

Rădăcinile Marinei Militare se întind dincolo de Războiul de Independență și, în consecință, istoria noastră pe ape se cristalizează cu mult înainte ca România să-și poată spune cuvântul ca țară maritimă.

Text și foto:

Locotenent-comandor **Ion BURGHISAN**

Comandamentul

Transformarea Flotilei Fluviale „Mihail Kogălniceanu” (FFMK) în Componenta Fluvială a Comandamentului Operațional Naval (CFCON) reprezintă alinierea la cerințele de separare a conducerii operaționale de cea administrativă. Recent încheiată etapa a restructurării a adus toate forțele luptătoare subordonate Statului Major al Forțelor Navale sub aceeași conducere. Componenta Fluvială a moștenit de la fostul comandament al Flotilei partea de conducere operațională. Mai exact, partea de conducere a forțelor luptătoare, partea administrativă fiind preluată de Baza 1 Maritimă prin ramura sa dedicată forțelor fluviale.

Se pare că procesul de transformare nu a fost unul tocmai ușor. Ca dealtfel nici unul din procesele de restructurare de până acum. Tehnic vorbind, așezarea în noua matca a decurs firesc, CFCON perpetuându-și relația cu unitățile subordonate și, concomitent, atribuțiunile: de planificare a instrucției, de conducere, de control și de evaluare. Costurile sociale ale redimensionării și resubordonării eșalonului de conducere la fluviu au fost și ele minime: toți militarii (cu excepția celor care au trecut la cerere în rezervă în condițiile Ordonanței 7/1998, inclusiv ultimul comandant al Flotilei Fluviale, comandorul Vitalian Popescu) și-au găsit funcții fie în CFCON, fie în divizioanele de nave subordonate, fie în unități din alte garnizoane. La categoria civili, lucrurile nu au stat la fel de bine. Neavând corespondent în unitățile luptătoare, foarte mulți au fost disponibilizați în condițiile Ordonanței amintite.

Pumnul de fier

Vremuri apuse. De la înființarea divizionului de monitoare, supranumele de „Pumnul de fier al Flotilei Fluviale” a fost permanent disputat de acesta cu divizionul de vedete blindate (generația a III-a). O competiție constructivă, o cursă permanentă după rezultate. Nu era tragere reală cu armamentul de artilerie la care fiecare marinar să nu urmărească, pe lângă rezultatele proprii, și pe cele ale competitorilor, ale pretendenților la un titlu niciodată adjudecat oficial. Astăzi, Divizionul de Nave Purtătoare de Artilerie (DnNPA) nu mai are concurent la „panglica albastră” care să îi confirme puterea de foc. Disputa însă a rămas între cele două secții: cea de monitoare, respectiv de vedete blindate. Nu acesta este punctul pe care vom focaliza de această dată.

Vântul schimbării. Restructurarea și resubordonarea forțelor fluviale a trecut se pare la o înălțime confortabilă pentru marinarii DnNPA. În statele de organizare ale divizionului condus de comandorul Iordan Alexandru au

apărut prea puține modificări. S-a înființat funcția de locțiitor al comandantului, lucru necesar la o unitate care concentrează cele mai puternice nave fluviale actuale și s-au făcut mici reduceri de funcții în rândul militarilor angajați. Cel mai important fapt, formulat de comandorul Alexandru ca o asigurare că lucrurile sunt pe făgașul normal, este că procesul de resubordonare nu a dus la nici o amânare sau anulare a activităților de pregătire de luptă. S-au desfășurat în luna martie, conform planificării, ieșirile pe fluviu cu două nave, pregătirea de specialitate, tragerile cu armamentul de infanterie, antrenamentul de mobilizare pe garnizoană coordonat de Statul Major General prin structurile specializate. Urmează, în luna aprilie, participarea la exercițiul de tip SIMEX (exercițiu simulat pe calculator la Centrul de Pregătire prin Simulare din Universitatea Națională de Apărare) al Brigăzii 81 Mecanizate Bistrița, exercițiu la care DnNPA va fi folosit în sprijinul trupelor terestre.

La luptă!

După profesionalizarea completă a Forțelor Navale, pregătirea se desfășoară, de-a lungul ciclului anual de generare-regenerare, în 3 etape: etapa instrucției colective, etapa „gata de acțiune” și etapa de refacere. Pe parcursul unui an toate navele, trec prin toate aceste faze, organizate în grupuri după criteriul etapei de pregătire în care se află. Evident, se simte nevoia acumulării de experiență după „dispariția” militarilor în termen. Acum nu mai este nevoie de o structură bazată pe cicluri de instrucție în funcție de nivelul de instruire al novicilor. Acum, militarii profesioniști evoluează mai rapid, iar cerințele se adaptează și ele. În același timp, experiența ne-a demonstrat că nici

planificarea (raportată la cele trei etape pe care le parcurge fiecare navă anual) nu este prea simplă. Aplicarea în practică a unor planuri care au impus alcătuirea unor grupuri eterogene de nave (monitoare și vedete blindate) a eșuat și s-a trecut, din mers, la o altă organizare. Experiența este folositoare și va fi utilă și altor unități de acum înainte.

În curând. Luna aprilie anunță dezghețul real al activităților în DnNPA. După ce în lunile de iarnă au avut de luptat, ca în fiecare an, cu ghețurile, aprilie va aduce ieșirile pe fluviu masive. Pe lângă experiența teoretică dobândită în timpul exercițiului SIMEX, practica vine să

desăvârșească pregătirea tuturor categoriilor de militari. De fapt anul în curs în totalitate va fi încărcat cu activități deosebite: exerciții de comandament, exerciții de stat major, aplicații și, spre final, trageri reale. Resubordonarea forțelor fluviale aduce cu sine o intensificare a activităților de pregătire: la toate aplicațiile conduse de CON vor participa toate forțele fluviale.

Fiecare dintre activitățile enumerate mai sus necesită o perioadă de pregătire amănunțită și uneori, aceste perioade se suprapun. Abia după consumarea tuturor activităților vom putea afla dacă ritmul intens (inclusiv suprapunerea unor perioade de pregătire) au dus la o creștere a nivelului de pregătire.

„Nu se acceptă erori decât la nivel de centimetri!”

Interviu cu șeful Direcției Hidrografice Maritime, comandorul dr. Aurel Constantin

Bogdan DINU

Începând cu data de 11 decembrie a anului trecut a intrat în vigoare Legea privind activitatea hidrografică maritimă, publicată în Monitorul Oficial numărul 395 din 11 octombrie 2004. Prin cele patru capitoare și 22 de articole legea - și aici precizăm că a fost un proiect al Direcției Hidrografice în care s-a implicat activ șeful acestei structuri, comandorul dr. Aurel Constantin - vine să reglementeze, să completeze și să actualizeze întreaga activitate a Direcției Hidrografice Maritime. Mult mai important este însă faptul că intrarea în vigoare a legii impune și respectarea ei. Cu alte cuvinte, toate atribuțiile, drepturile și aspectele definite în lege trebuie respectate sau îndeplinite indiferent de bugetul, resursele sau strategiile trasate Direcției Hidrografice Maritime. Neîndeplinirea sau îndeplinirea parțială a atribuțiilor ce îi revin în domeniu ar situa Direcția Hidrografică Maritimă (și nu doar această structură sau Statul Major al Forțelor Navale ci chiar Ministerul Apărării Naționale care, potrivit legii este autoritatea națională în domeniul activității hidrografice maritime, prin intermediul Direcției Hidrografice) la limita legalității sau chiar în afara legii. Resursele limitate vor face dificil de aplicat legea mai ales că Direcția Hidrografică se află în fața unor noi provocări și cerințe, dacă ne gândim doar la realizarea hărților militare sau prognozele rapide de mediu. Merită să fie punctate aspectele cele mai importante din textul legii. În primul rând, legea instituie autoritatea națională în domeniul activității hidrografice maritime care este Ministerul Apărării Naționale prin Direcția Hidrografică Maritimă, definește ceea ce înseamnă activități hidrografice maritime, activitățile desfășurate de Direcția Hidrografică Maritimă iar la articolul 4 precizează: *„Datele obținute prin activitatea hidrografică maritimă reprezintă baza sistemului național de informații hidrografice maritime.”* Un alt aspect important este reglementarea modului în care alte organisme sau instituții pot desfășura activități hidrografice, respectiv numai cu autorizarea expresă a Direcției Hidrografice, dar și măsurile coercitive (din păcate acestea sunt doar contravenții). În sfârșit, articolul 10 din lege *„Navele care navighează în apele din zona de competență națională a României sunt obligate să aibă la bord hărțile oficiale și documentele nautice actualizate pentru această zonă, publicate de Direcția Hidrografică Maritimă”* creează practic cadrul pentru constituirea unei noi surse de venituri la bugetul de stat. Spunem la bugetul de stat pentru că odată cu apariția Legii 500 instituția nu mai poate realiza venituri extrabugetare (și aceasta în condițiile în care există totuși o Hotărâre de Guvern prin care alte instituții din armată se pot folosi de o parte din veniturile extrabugetare dar Direcția Hidrografică Maritimă nu figurează printre ele). Vă propunem un interviu cu șeful instituției, care va detalia principalele modificări aduse de această lege.

- Cum apreciați legea recent apărută?

- Este un act normativ nou pentru România. Până în prezent, deși România are instituție hidrografică din 1926. nu au existat acte normative explicite și detaliate care să reglementeze acest domeniu foarte important care ține de suveranitatea unei țări riverane unui spațiu maritim așa cum este cazul României la Marea Neagră. În felul acesta noi am reușit, prin promovarea acestui act normativ, să aducem clarificări și să eliminăm orice interpretare abuzivă sau incompletă a activității în acest domeniu. Prin legea aceasta noi am urmărit să definim fără orice ambiguitate ce înseamnă hidrografia - și în lege sunt suficiente elemente care să definească foarte exact ce înseamnă hidrografia maritimă, de asemenea prin lege s-a stabilit autoritatea națională în domeniu, respectiv Ministerul Apărării Naționale prin Direcția Hidrografică Maritimă. Tot prin lege am statuat în mod explicit care sunt activitățile pe care D.H.M. este obligată să le desfășoare.

- D.H.M. este, potrivit legii singura instituție care poate autoriza alte instituții sau organisme să poată desfășura activități de hidrografie maritimă. Este oportună această restricție?

- Ideea de la care s-a pornit este aceea că atunci când o instituție, din țară sau străinătate execută o cercetare pe mare dar utilizează aparatură de cercetare hidrografică să fie avizată de către noi. Sigur, scopul nu este acela de a pune obstacole unor astfel de activități pentru că niciodată nu am procedat astfel, am mai emis astfel de avize, ci de a obliga, prin lege, firmele respective de a ne furniza și nouă rezultatele pe care le obțin pentru ca și noi, la rândul nostru să actualizăm și să ținem la zi sistemul național de date hidrografice. Dar mai este un aspect. Pe plan mondial activitatea hidrografică poate fi executată și de firme particulare, nu numai de către firme de stat, și atunci dacă o firmă este creată cu obiect de activitate hidrografia și cercetarea hidrografică aceasta va fi avizată ca obiect de activitate. Aici lucrurile sunt puțin mai complicate pentru că trebuie să îndeplinească mai multe criterii: competența profesională, dotarea tehnică, metodele utilizate sau respectarea standardelor internaționale.

- La capitolul sancțiuni legea nu menționează decât contravenții penalizate cu amenzi de la 10 la 200 de milioane de lei. Nu este puțin?

- Din activitatea hidrografică nu se obțin venituri prea mari. Noi am apreciat că sancțiunile sunt mai mult de ordin moral decât de ordin material. Nu am urmărit neapărat obținerea unor sume foarte mari din astfel de amenzi. Scopul a fost mai mult de a descuraja decât de a împiedica astfel de tentative. Este o diferență între a descuraja și a împiedica. Dacă în viitor se va constata că aceste sancțiuni nu sunt suficiente se poate reveni, în sensul de a se promova o modificare a legii prin care aceste amenzi să crească.

- Normele metodologice de aplicare a legii au fost elaborate?

- În prezent, pentru aplicarea legii suntem în curs de a elabora un proiect de act normativ, sub formă de hotărâre de guvern, cu normele de aplicare a Legii 395/2004 privind activitatea hidrografică maritimă prin care intenționăm să detaliem foarte precis - fără a lăsa loc de ambiguități - fiecare articol din lege pentru ca să nu rămână loc de interpretări din partea nimănui, nici din partea noastră, nici din partea celorlalte șase ministere care mai sunt implicate, în afara Ministerului Apărării Naționale, și care sunt, într-un fel sau altul, tangențiate în activitatea lor de această lege. E vorba de Ministerul Transporturilor, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Mediului, Ministerul Justiției și Ministerul Finanțelor. Hotărârea de Guvern va trebui să fie promovată de ministrul apărării naționale și vom face toate formele, conform legislației în vigoare: pentru ca ministrul să aibă această inițiativă și actul normativ să apară până la 1 septembrie cel târziu. Elaborarea normelor este destul de dificilă pentru că a trebuit să ne documentăm într-o bază destul de largă de date, am luat inclusiv elemente din practica internațională; din activitatea desfășurată în acest domeniu de alte țări din Europa (în special țări din Uniunea Europeană și din NATO pentru că aceste țări sunt și coloana vertebrală a Organizației Hidrografice Internaționale în care dorim să intrăm).

- Care sunt resursele financiare alocate Direcției Hidrografice în acest an?

- Inițial, în planul de achiziții pe anul 2005 am avut o sumă destul de mare alocată, circa 29 de repere, desigur nu toate la fel de costisitoare (doar sistemul de cercetare hidrografică multifascicul se diferențiază prin cost). Lista, din păcate, a cunoscut mai multe „fluctuații”, s-a revenit de mai multe ori asupra ei, cert este că reperele care figurau în planul de investiții pe anul 2005 repartizat spre executare Statului Major al Forțelor Navale a fost tăiat integral iar din planul de achiziții care revenea Departamentului de Armamente al ministerului, respectiv achiziționarea prin Romtehnica, au rămas doar 5 repere a căror valoare aproximativă este de 30 de miliarde de lei, jumătate din suma alocată inițial. Chiar și așa am înțeles că mai există presiuni din partea unora de a se mai reduce și această sumă. Însă fără această investiție - care mie mi se pare că este la cota cea mai de jos - nu vom putea să ne desfășurăm activitatea normal și, într-un fel, să nu putem respecta legea. Dar lucrurile sunt mai complicate. Odată cu intrarea în NATO au apărut încă două sarcini suplimentare foarte grele pentru care nu suntem încă în măsură să facem ceva concret, respectiv să elaborăm hărți militare pentru forțele navale ale NATO (nu numai ale României) și să elaborăm prognozele rapide de mediu care în cadrul NATO sunt duse la îndeplinire de Comitetul de Oceanografie Militară. Fără aceste minime investiții în echipamente și în softuri care să ne permită cunoașterea mediului marin în mai mare măsură decât acum și cu aceste

instrumente de cercetare moderne legate de tehnica digitală, de sateliți, ne facem de râs. Cu mulți ani înainte activitatea hidrografică a fost o Cenușăreasă a Marinei. Dovadă este și faptul că nu s-a acordat așa mare importanță acestei instituții. În ultimii 15 ani de la bugetul de stat nu s-a acordat nici un leu pentru investiții, ceea ce nu e normal. Situația instituției din prezent este rezultatul unor concepții anterioare. Nu este un secret, eu îmi aduc aminte că până în anul 1989, la un moment dat în marină se vorbea despre Direcția Hidrografică ca despre „cimitirul elefanților”. „Indezirabili” erau „maziliți” la Direcția Hidrografică. Ori aici activitatea este una specializată, nu poți să aduci pe oricine, oricum și oriunde. Apoi, nu au fost efectuate investiții în aparatură pentru că multă vreme s-a considerat că este o activitate adiacentă. Activitatea hidrografică nu este activitate militară, ci una care rezolvă o problemă națională. Ca țară riverană la o mare, cu acces la oceanul planetar ai nu doar drepturi ci și obligații care ți le conferă convenția de la Montego Bay. Sunt numeroase convenții internaționale, sub auspiciile ONU sau elaborate de organisme înregistrate la ONU, cum este și Organizația Hidrografică Internațională, Organizația Maritimă Internațională sau Comisia Oceanografică Interguvernamentală, care au elaborat în ultimii 30 de ani numeroase convenții la care România a aderat, cele mai multe prin intermediul Ministerului Transporturilor (acum la OHI a aderat prin Ministerul Apărării Naționale). Activitatea hidrografică „îmbracă” și aspecte care țin de mândria națională, de suveranitatea națională. De aici, în concepția unora, a apărut această falie între ceea ce este instituția și cum a fost ea percepută ca atare. Noi suntem o instituție națională și nu doar una militară.

- Recent ați participat la Monaco la a treia conferință extraordinară a Organizației Hidrografice Internaționale. Cu ce rezultate?

- A fost o conferință care a avut un singur subiect și anume discutarea unor propuneri pentru modificarea convenției Organizației Hidrografice Internaționale care a fost adoptată la crearea acestei instituții în anul 1921. Datorită evoluției omenirii această convenție trebuia modernizată și a fost adoptat un nou proiect de statut (denumirea este de convenție) care să răspundă nevoilor actuale. La data respectivă erau 21 de state, acum sunt 75 și sperăm ca în cursul acestei veri România să devină numărul 76 sau 77, în funcție de cine trimite mai repede instrumentul de aderare, Arabia Saudită sau țara noastră. Din 1986 și până acum am avut statutul de membru observator iar după ce în 2002 România a depus cererea de aderare ni s-a comunicat că am întrunit numărul de voturi necesare și în urma trimerii scrisorii de acceptare vom deveni membru cu drepturi depline. Vom face parte din categoria statelor care au patru voturi (criteriul cel mai important de departajare este tonajul flotei) iar statele privilegiate vor avea șase voturi. Discuțiile au fost contradictorii marcând și diferențele de interese dintre zonele globului. S-a făcut un compromis în ceea ce privește definirea interesului hidrografic (deocamdată s-a luat în considerare doar tonajul navelor dar în discuție mai erau și alte criterii cum ar fi definirea interesului hidrografic care stă la baza reprezentării în viitoarea conducere a organizației, suprafața zonei economice exclusive, numărul de hărți produse, traficul naval). Noi am predat drapelul României care va fi arborat la catarg încă din această vară iar ceremonia oficială de ridicare a drapelului va avea loc la următoarea conferință care este programată pentru mai 2007.

- În final, care credeți că sunt soluțiile concrete, pe termen scurt și mediu, pentru ca Direcția Hidrografică să-și poată desfășura activitatea normal și să respecte legea?

- Ar trebui ca în următorii doi ani Direcția hidrografică să aibă o structură adecvată prevederilor din lege, în sensul că pentru fiecare atribuție îți trebuie și structura aferentă, încadrarea să fie completă, să realizăm investiția de anul acesta și, mai ales, începând chiar din toamna aceasta să trimitem alți oameni la cursuri, fie de hidrografie, fie de cartografie, peste hotare la diferite școli care au tradiție în domeniu și sunt recunoscute pe plan internațional. În plus, în limita resurselor de combustibil pe care le are marina, cu actualele echipamente și cu cele pe care le vom primi, în următorii doi ani nava noastră hidrografică *Emil Racoviță* să iasă cât mai multe zile pe mare, 60-80 de zile pentru că trebuie să cercetăm cât putem marea și în special zonele din fața porturilor noastre maritime. Noile documente hidrografice cer statelor ca precizia măsurărilor și a hărților să fie de 0,1%, adică nu se mai acceptă erori decât la nivel de centimetri.

Nava hidrografică Emil Racoviță

Reconversie

În sprijinul militarilor disponibilizați, **MĂSURI CONCRETE DE RECONVERSIE**

Maior Costel SUSANU

Cadrul legal în care își vor desfășura activitatea Centrele Militare, după încheierea procesului de profesionalizare a Armatei României, se află în atenția specialiștilor. Mobilizarea, evidența rezerviștilor, selecția militarilor angajați sau reconversia profesională a celor disponibilizați sunt tot atâtea activități importante, cu impact social, de care suntem încredințați că se va ține cont în momentul reproiectării misiunilor Centrelor Militare.

Despre măsurile concrete în sprijinul cadrelor militare disponibilizate, comandantul Centrului Militar Zonal Constanța, colonelul **Constantin Graur-Vârtopeanu**, ne-a făcut următoarele precizări:

„Și la noi, ca în toate centrele militare, funcționează un birou de reconversie profesională. Practic, în colaborare directă cu Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă și cu Direcția Management Resurse Umane a Ministerului Apărării Naționale avem sarcina de a lua în evidență cadrele militare disponibilizate prin Ordonanța 7 din 1998. În continuare îi consiliem în vederea reorientării profesionale, îi sprijinim pentru găsirea unui loc de muncă, prin relația permanentă pe care o avem cu AJOFM iar atunci când, prin DMRU, se organizează cursuri de calificare sau recalificare profesională, facem public acest lucru și organizăm cursurile. De exemplu, anul trecut, având în vedere și specificul garnizoanei Constanța, au beneficiat de cursul de bază IMO un număr de 23 de cadre militare trecute în rezervă. Costurile au fost achitate de Ministerul Apărării Naționale, prin DMRU. Pentru anul acesta se intenționează organizarea încă unui modul de cursuri IMO, în colaborare cu CERONAV Constanța precum și cursuri de recalificare sau calificare în meserii specifice ca ofițer 3 mecanic, electrician de bord sau marinar. Sperăm că și anul acesta se va alocă o sumă ce! puțin similară cu cea de anul trecut deoarece avem deja 30 de înscriși. Mare parte dintre cei care au urmat aceste cursuri s-au ambarcat deja sau așteaptă să practice meseria pentru care s-au calificat. Într-adevăr, nu sunt satisfăcute toate cererile pentru recalificare și sunt multe de făcut pentru o reconversie și reorientare profesională la modul concret, dar este un început bun.”

GEOPOLITICA MĂRII NEGRE ÎN ACTUALITATE

Maior Costel SUSANU

Preocupările pentru dezvoltarea cooperării în zona Mării Negre și asigurarea unui climat de securitate în regiune nu reprezintă un subiect de noutate însă, odată cu integrarea României în NATO, acestea devin prioritare. Conducerea politică a țării a tratat subiectul, de-a lungul timpului, cu importanța cuvenită, un exemplu în acest sens fiind și declarația lui Nicolae Titulescu cu ocazia semnării Convenției de la Montreaux. Importanța geo-strategică face din zona Mării Negre o parte indispensabilă a securității și prosperității euro-atlantice. Din aceste motive devine foarte importantă dezvoltarea unei strategii comune tuturor riveranilor, adecvată nevoilor de securitate și dezvoltare economică durabilă a regiunii.

Revista noastră v-a informat în legătură cu implicarea Forțelor Navale Române în aceste eforturi concertate, de diversificare și întărire a relațiilor dintre riveranii Mării Negre. Poate cel mai elocvent exemplu este reprezentat de ultimele activări ale Grupului Naval de Cooperare la Marea Neagră, BLACKSEAFOR, bilanțurile pozitive ale acestora întărind argumentele care au reunit în această formă de colaborare forțe navale din toate țările riverane.

Pentru a aduce subiectul în actualitate, vă prezentăm în continuare extrase relevante din alocuțiunea cu tema *"The Black Sea Area: Advancing Freedom, Democracy and Regional Stability"* susținută de către președintele Traian Băsescu, pe 10 martie, la Council on Foreign Relations, pe timpul vizitei oficiale în SUA.

O nouă identitate pentru regiunea Mării Negre

Procesul de extindere al NATO și UE a adus comunitatea Euro-Atlantică pe coasta de vest a Mării Negre. O nouă abordare conceptuală este necesară pentru a modifica percepția conform căreia zona Mării Negre este periferia Europei și pentru a-i recunoaște rolul geopolitic de interfață cu Asia Centrală și Orientul Mijlociu. Aceste evoluții schițează o imagine optimistă a procesului de înrădăcinare a democrației în spațiul Mării Negre.

În cadrul noului tablou geo-strategic al Mării Negre, există o legătură clară între comunitatea transatlantică, reprezentată de statele membre NATO, statele ex-sovietice și cele din Orientul Mijlociu extins. Aceasta este o regiune a cărei relevanță politică, economică și militară a fost testată în cadrul războiului împotriva terorismului, în cursul căruia o serie de state, ca România, Bulgaria și Ucraina, au oferit o contribuție concretă și valoroasă. România a oferit spațiul său aerian și acces la baze militare, care se alătură contribuției cu trupe - peste 2000 de militari - în operațiunile din Afganistan, Irak și cele de menținere a păcii din Balcanii de Vest. Ținând cont de aceste elemente, nu constituie o surpriză faptul că promovarea securității în vecinătatea noastră și consolidarea progreselor democratice reprezintă priorități strategice ale României.

O strategie pentru regiune

România are un parteneriat strategic cu SUA. Această relație este crucială pentru securitatea regională și pentru promovarea democrației în vecinătatea imediată. Situată la vest de Marea Neagră și la gurile Dunării, România reprezintă un cap de pod pentru comunitatea transatlantică la arealul Mării Negre.

Următoarea provocare este formularea unei strategii comune a statelor euro-atlantice pentru regiunea extinsă a Mării Negre. Din punct de vedere geografic și istoric, regiunea dintre Marea Baltică și Marea Neagră, care include și Caucazul de sud, nu poate fi exclusă din Europa. Regiunea Mării Negre - Caucaz este un leagăn de civilizații, precum și o răscruce a lor, dar și teatrul multor conflicte de-a lungul istoriei. Această regiune intră acum într-o nouă fază a istoriei. Poziționarea sa geo-strategică face din zona Mării Negre o parte indispensabilă a securității și prosperității euro-atlantice. Din aceste motive este atât de important să dezvoltăm o strategie comună, adecvată nevoilor regiunii.

Securitatea euro-atlantică este strâns legată de securitatea arealului Mării Negre. Multe dintre amenințările transnaționale cu care se confruntă Europa provin din această regiune. O prea mare parte din bazinul Mării Negre este dominată de stagnare economică, frontiere nesigure și nesecurizate, activități ale crimei organizate și conflicte etnice înghețate.

Ce poate oferi România?

România este hotărâtă să devină o platformă de promovare a valorilor libertății și democrației în regiunea Mării Negre. Aceasta trebuie să devină un spațiu de stabilitate, prin politici orientate spre obținerea de rezultate concrete, inclusiv prin exerciții de simulare practică, combaterea proliferării armelor de distrugere în masă, întărirea cooperării între riverani în termenii întăririi controlului la frontiere și schimbului de informații relevante despre activități ilegale referitoare la armele de distrugere în masă. Un exemplu concret este Inițiativa privind Apărarea Frontierei (BDI), cunoscută și sub denumirea de „Black Sea Border Security Inițiativă”, lansată anul trecut la București. Alături de România, Bulgaria, Georgia, Republica Moldova și Ucraina -actualii membri ai BDI, sunt așteptate și alte state să se alăture acestei Inițiative, inclusiv prin participarea la activități concrete cum ar fi exerciții de simulare pe probleme de non-proliferație.

În calitate de membru al NATO, România pledează pentru un rol activ al Alianței în proiectarea unui climat de stabilitate și securitate în zona extinsă a Mării Negre. Summit-ul NATO din Istanbul a făcut un prim pas important spre schițarea unei strategii pentru Marea Neagră. Subliniind importanța regiunii, în cadrul Summit-ului a fost semnalată capacitatea Alianței de a contribui la securitatea și stabilitatea regională. Parteneriatul pentru Pace se reorientează spre statele din Caucaz și Asia centrală. De aceea, se vor intensifica relațiile cu statele membre ale Parteneriatului pentru Pace, pentru a le sprijini în asigurarea securității și în procesul de reformă a forțelor armate. România va construi poduri și nu scuturi defensive prin promovarea libertății, democrației, prosperității și stabilității în regiunea Mării Negre.

Declarația lui Nicolae Titulescu privind regimul navigației prin Strâmtoarele Mării Negre (Montreux, 22 iunie 1936)

„Tot ceea ce atinge securitatea Turciei, atinge securitatea României și tot ceea ce atinge Marea Neagră interesează în cel mai înalt grad țara mea, dat fiind că unicul nostru acces la Marea liberă se face prin Marea Neagră și prin Strâmtoare. Onorabilul ministru al afacerilor externe al Turciei avea dreptate să spună în cuvântul său că Turcia are în Strâmtoare punctul său cel mai vulnerabil și că era dreptul ei de a se apăra și datorită celorlalți de a o sprijini. Eu aș zice că Strâmtoarele sunt însăși inima Turciei. Dar ele sunt în același timp plămânii României. Când o regiune este, prin situația sa geografică, inima unei națiuni și plămânii alteia, înțelepciunea cea mai elementară dictează acestor două națiuni să se unească și să facă un întreg. România și Turcia au înțeles aceasta. Prin Pactul Balcanic cele două țări și-au legat soarta lor una de alta, precum și de cea a Greciei și Iugoslaviei”.

"A FI PE MARE

este esența a ceea ce avem de făcut"

Cum se vede restructurarea Forțelor Navale Române din exterior

Bogdan DINU

Reforma și restructurarea organismului militar din România este un proces cu rezultate vizibile nu doar pentru cei care sunt subiecții acestei transformări ci și pentru cei din afara sistemului militar național. Opiniile unor profesioniști în domeniu, conectați la evoluțiile structurilor militare naționale și internaționale, nu pot fi decât interesante și incitante. Acesta a fost motivul care ne-a determinat să realizăm o anchetă de opinie în rândul atașatilor militari acreditați la București. Precizăm că am adresat întrebările noastre numai atașatilor navali sau adjunctilor acestora, ofițeri de marină, cu experiență în domeniu și cu o viziune complexă asupra procesului de reformă din Forțele Navale Române. Au avut amabilitatea să răspundă întrebărilor noastre căpitan-comandorul Ronald Schall, atașatul naval al Statelor Unite ale Americii, comandorul Sjoerd Johannes Hoekstra Bonnem, atașatul Apărării, Militar, Aero și Naval al Regatului Țărilor de Jos acreditat în România și Bulgaria și locotenent-colonelul Toka Ivan Dmătrovici, atașatul militar al Ucrainei. În numărul viitor al revistei vom prezenta și răspunsurile atașatului militar al Republicii Turcia care se anunță interesante, dacă avem în vedere faptul că de trei ani Forțele Navale ale Turciei au un consilier la Statul Major al Forțelor Navale Române ceea ce cu siguranță a condus la formarea unei viziuni de ansamblu a procesului de reformă. Întrebările adresate au fost următoarele:

1. Cum apreciați reforma și restructurarea (în toate domeniile: dotare, instrucție, personal, logistică, doctrină) desfășurată până acum în Forțele Navale Române?

2. Ce credeți că trebuia făcut și nu s-a realizat încă în Forțele Navale? Cum vedeți prioritățile și viitorul Forțelor Navale Române?

Comandorul Sjoerd Johannes Hoekstra Bonnema, Marina Regală olandeză, atașatul apărării, militar, aero și naval al Regatului Țărilor de Jos acreditat în România și Bulgaria. După absolvirea în august 1981 a Academiei Regale Navale a îndeplinit mai multe funcții în Marina Regală și Ministerul Apărării. Între 1997 și 2000 a fost asistent al atașatului apărării, naval și al aerului din cadrul ambasadei Regatului Țărilor de Jos în Marea Britanie iar în perioada octombrie 2000-august 2003 a fost ofițer responsabil cu logistica în cadrul Departamentului Planificare și Relații internaționale din Statul Major al Marinei regale Olandeze.

1. Din moment ce România a fost primită în NATO în cursul anului trecut, Forțele Armate Române și, prin urmare, și Forțele Navale se găsesc în prezent într-o perioadă de tranziție. Este normal ca întregul proces de reformă și restructurare a Forțelor Române să se înscrie în strategia de securitate adoptată și aplicată de România.

Pentru operațiunile/misiunile internaționale și mai ales pentru cele desfășurate sub conducerea sau cu implicarea NATO, cele două fregate procurate de curând de la partenerul britanic reprezintă un real câștig; după încheierea procesului de modernizare peste câțiva ani cele două nave vor fi complet pregătite pentru participarea la orice operații, indiferent cât de solicitant ar fi acestea. La momentul actual bănuiesc faptul că există încă o serie de provocări pentru Forțele Navale Române în problema celor două fregate, luând în considerare numeroase aspecte: instruirea, logistica, mentenanța și resursele financiare.

Sunt convins că instruirea personalului în străinătate – mă refer și la stagiile speciale desfășurate în Marea Britanie – dar mai ales participarea la misiuni internaționale constituie ocazii excelente pentru îmbunătățirea abilităților marinarilor militari români.

Un factor important pe care aș dori să îl menționez în legătură cu creșterea nivelului general de cunoștințe și abilități din Marina Militară Română este, de asemenea, transformarea acestora survenită în urma renunțării la stagiul militar obligatoriu în rândurile sale. Profesionalizarea Armei nu poate avea decât aspecte extreme de pozitive.

2. Forțele Navale Române au în dotare un număr relativ ridicat de nave, ceea ce solicită un efort uriaș pentru exploatare, dotare și asigurarea cu personal. În ceea ce mă privește, consider că o prioritate pentru fiecare țară este reprezentată de capacitatea de a alege acele nave care reprezintă cu adevărat un câștig pentru misiunile existente dar și puterea de a pune în practică cele decise. Navele învechite sau cele care au un statut operațional extrem de redus ar putea fi vândute, acest proces ducând și la apariția unor fonduri folosite ulterior pentru modernizări, organizarea de exerciții sau alte activități de pregătire.

Dintre prioritățile pe care le văd în momentul de față pentru viitorul Forțelor Navale Române, aș menționa continuarea eforturilor de compatibilizare cu NATO, mai ales prin intermediul îmbunătățirii capacității de interoperabilitate cu ceilalți membri ai Alianței. În afara activităților de pregătire și a exercițiilor, acest proces va trebui susținut și de investiții, mai ales în domeniul echipamentului folosit pentru comandă și control.

În concordanță cu situația existentă în domeniul securității maritime, viitoarea Marină Militară Română ar trebui să demonstreze existența unei depline compatibilități între sarcinile esențiale și echipamentul necesar pentru îndeplinirea acestora, cu luarea în considerare a

resurselor aflate la dispoziție. O prioritate ar trebui acordată deciziilor din domeniul componenței flotei; acestea ar duce, cel mai probabil, la existența unei flote mai reduse dar mai bine echipate și, prin urmare, mult mai eficiente.

Locotenent colonelul Toka Ivan Dmătrovici, atașatul militar al Ucrainei. A absolvit Școala Superioară de Marină Militară din Leningrad în 1989 și Academia Națională de Apărare în anul 2000. A îndeplinit mai multe funcții pe nave din compunerea Flotei Pacifice a URSS iar din 1991 pe nave de comandă din Flota din Marea Neagră a URSS și din 1992 pe nava de comandă *Slavutâci* a Forțelor Navale ale Ucrainei. Între 2000-2002 a activat ca ofițer în cadrul Direcției pentru Forțele Navale a Ministerului Apărării al Ucrainei. Din septembrie 2002 este atașat militar al Ucrainei în România.

1. În primul rând aș dori să-mi exprim mulțumirea pentru posibilitatea de a prezenta viziunea privind procesul de restructurare și reformă a Forțelor Navale Române. Din septembrie 2002, am avut posibilitatea de a urmări procesul de continuare a transformării Forțelor Navale Române într-o categorie de forțe moderne, mobile și flexibile, care în primul rând trebuiau să corespundă standardelor Alianței Nord-Atlantice, ceea ce presupune și o corespundere celor mai moderne cerințe în domeniul forțelor navale în general. Ca reprezentant al Ucrainei, țară care s-a orientat spre integrarea euroatlantică și care este o parteneră și vecină a României, urmăresc procesul de reformă și restructurare din Forțele Navale Române din punct de vedere a utilității experienței acumulate de către FN ale României. Această experiență ne este utilă, mai ales acum, când Forțele Navale ucrainene parcurg un plin proces de reorganizare, cu scopul de a corespunde standardelor moderne din domeniu.

Din punctul de vedere mai sus menționat, aș dori să subliniez succesele colegilor români, mai ales în ce a ce privește separarea direcției de conducere operațională de cea administrativă. Sunt convins, că nu va fi o noutate, dacă voi sublinia faptul că prin înființarea și dezvoltarea rapidă a Comandamentului Operațional Naval, întregul organism al FN române a obținut o nouă configurare, cea ce asigură o mai bună și efectivă coordonare a procesului de conducere al unităților, dar mai ales o mai bună utilizare a resurselor disponibile.

Merită o atenție deosebită și abordarea rațională a problemei de înzestrare a FN cu echipamente și arme moderne, și mai ales cu nave, care corespund standardelor NATO. În același timp, aș vrea să subliniez și experiența în domeniul utilizării raționale a capacității tehnice ale navelor active și gestionarea echipamentelor și a tehnicii excesive, a căror folosire a devenit

irațională din punct de vedere economic și militar.

Un alt succes, care merită să fie menționat este că în 2004 s-a finalizat procesul de tranziție spre încadrarea FN cu militari profesioniști, ceea ce fără îndoială plasează FN Române la un nivel ridicat din punct de vedere calitativ printre categoriile de forțe.

Aș dori să menționez și faptul că după părerea mea, Marina Română într-un mod efectiv a

folosit și folosește în continuare participarea la exerciții multinaționale în scopul perfecționării pregătirii echipajelor navelor, dar și adaptării la procedurile și standardele NATO. În acest context, merită de subliniat faptul că și activitățile din cadrul BLACKSEAFOR sunt de un folos comun. Această formă de cooperare dintre forțele navale se află numai la începutul dezvoltării sale și cred că în viitor va deveni o bază a cooperării dinamice și substanțiale dintre forțele navale din Marea Neagră, inclusiv dintre FN ale Ucrainei și României.

2. Forțele Navale, ca și orice altă categorie de forțe, necesită o permanentă dezvoltare.

Cred că Marina Română nu este o excepție și necesită în continuare o modernizare și reînnoire a navelor, proces care în orice țară are caracterul cel mai complex și dificil.

Pe de altă parte, viitorul FN Române este într-o legătură strânsă cu viitorul NATO și al Mării Negre. Cele menționate, în primul rând presupun o întărire a legăturilor de parteneriat, ca urmare, sunt convins, că și în domeniul modernizării și reînnoirii echipamentelor și a navelor există multe forme și direcții pentru lărgirea cooperării dintre FN ale Ucrainei și României.

Biroul Atașatului Apărării de pe lângă Ambasada Ucrainei în România folosește acest prilej pentru a vă asigura cea mai înaltă stimă și considerație, și transmite urări de succes pentru întregul personal al revistei "Marina Română".

Grupul Mass-media al Forțelor Navale, iunie 2004. De la stânga la dreapta: maior Costel Susanu, căpitan-comandor Jeffrey Taub, fostul atașat naval, căpitan-comandor Ronald Schall, actualul atașat naval al SUA la București, Bogdan Dinu

Căpitan-comandorul Ronald Schall este atașatul naval al Statelor Unite ale Americii la București și a preluat oficial funcția pe data de 18 iunie 2004.

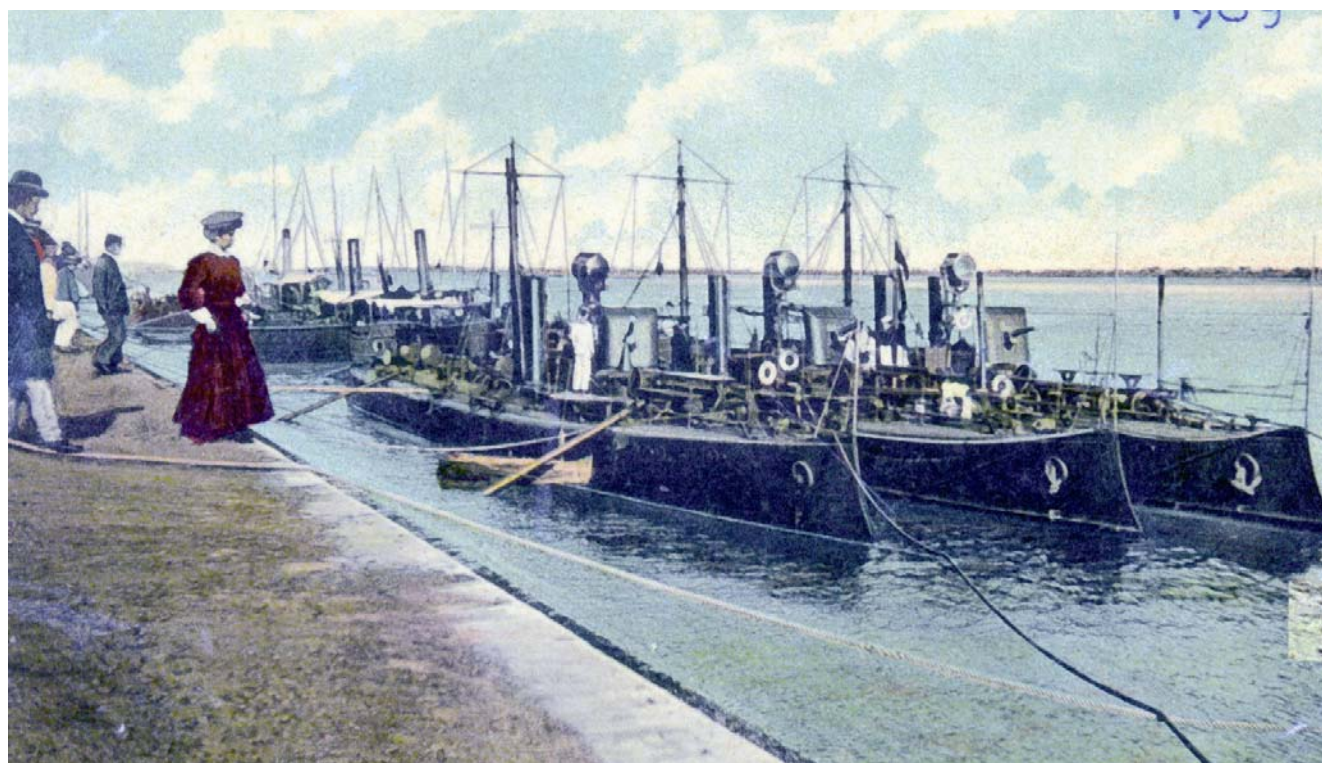
1. Forțele Navale merg înainte în mod înțelept în mai multe direcții. Mai întâi, caută să participe activ la exercițiile multinaționale din zona Mării Negre și a Mării Mediterane, precum și să participe activ la conferințele internaționale și grupurile de lucru, atât bilaterale, cât și în cadrul NATO. Expunerea la alte modalități de gândire și îndeplinirea misiunilor vor ajuta la pregătirea viitorilor conducători ai Forțelor Navale ale României. În al doilea rând, Forțele Navale par să progreseze bine în privința restructurării componentelor sale administrative și de comandă, pentru o mai bună compatibilitate cu NATO. Acest lucru va facilita pe termen lung relațiile de conlucrare cu NATO și va îmbunătăți eficiența în ansamblu. În al treilea rând, consider că Forțele Navale au procedat foarte bine prin accentual pus pe nivele mai înalte de pregătire și pe învățarea limbii engleze. În plus, ofițeri români urmează programe de pregătire la instituții de învățământ superior ale Marinei Militare a SUA, cum ar fi Colegiul de Război al Marinei SUA de la Newport, Rhode Island, iar aceasta va duce la un mai bun grad de operabilitate pe mare. Evident, a fi pe mare constituie esența a ceea ce avem de făcut.

2. Ce trebuie făcut, sau ce trebuie făcut în continuare? Ei bine, răspunsul simplu este că trebuie să lucrăm în continuare în toate direcțiile. Evoluția forțelor navale este un proces care nu se încheie niciodată. Tranziția, transformările și restructurarea sunt întotdeauna dificile și presante pentru toți cei implicați. Forțele Navale ale României cârmesc cu mare atenție în această perioadă agitată. Cred că domnul contraamiral Marin are un plan bun de dezvoltare a Forțelor Navale în direcția pe care o întrevide. Va fi acum nevoie de acțiunea tuturor, de la cele mai înalte nivele de comandă ale Statului Major al Forțelor Navale până la structurile de la bază pentru a duce la bun sfârșit restructurarea Forțelor Navale în conformitate cu exigențele NATO, standardizarea programelor de pregătire și instrucție, îmbunătățirea gradului de compatibilitate din punct de vedere tehnic al echipamentelor, sistemelor și navelor, precum și pentru implicarea în activități multinaționale și bilaterale. Toate acestea sunt dificil de realizat, dar forțele navale – pretutindeni în lume – găsesc modalități de a-și îndeplini misiunile.

Aniversări

145 de ani de la crearea Marinei Militare a României moderne

CONSTITUIREA CORPULUI FLOTILEI NAȚIONALE, MOMENT DE REFERINȚĂ ÎN EVOLUȚIA MARINEI MILITARE ROMÂNE

Căpitan-comandor
dr. **Marian MOȘNEAGU**
Muzeul Marinei Române

Unirea Principatelor Române în anul 1859, eveniment pe care Nicolae Unirea Principatelor Române în anul 1859, eveniment pe care Nicolae Iorga îl caracteriza drept "întroparea unei epoci de renaștere națională", a avut implicații deosebite și asupra oștirii naționale, care urma să devină una din instituțiile fundamentale ale statului unitar român. După ce, din aprilie până în septembrie 1859, oștirile Moldovei și Munteniei au fost întrunite în tabăra de la Florești, constituindu-se un singur stat major al acestora, sub comanda domnitorului Alexandru Ioan Cuza, în anul 1860 a fost înființat un singur Minister de Război, condus de generalul Ioan Emanoil Florescu. În luna mai a aceluiași an, Comisia Centrală de la Focșani a votat Legea privitoare la instrucțiunea armatei Principatelor Unite ale României, care trasa și coordonatele dezvoltării ulterioare a Marinei Militare.

Un pas important în procesul constituirii Flotilei României l-a reprezentat Ordinul de zi pe toată Oastea Română din ambele Principate, dat de ministrul de Război, generalul Florescu, în absența domnitorului, la 6/18 octombrie 1860, care hotăra ca până la definitivă organizare a Corpului Flotilei, toate unitățile navale fluviale să formeze un singur corp. Prin același ordin a fost numit provizoriu comandant superior al Flotilei, colonelul Nicolae Steriade, iar ca ajutor al său, căpitanul Constantin Petrescu. De asemenea, au fost numiți comandanții la punctele principale de pe Dunăre, respectiv Chilia, Ismail, Galați, Brăila, Giurgiu și Calafat.

Aprobând propunerile cuprinse în raportul ministrului de Război, prin Înaltul Ordin de Zi nr.173 din 22 octombrie/4 noiembrie 1860, domnitorul Alexandru Ioan Cuza a decretat unirea definitivă a flotilelor de pe întregul curs al Dunării într-un singur corp, semnând astfel actul de naștere a Marinei Militare a României moderne. În același timp, colonelul Steriade a fost investit în postul de comandant superior al întregului corp, iar căpitanul Petrescu în cel de ajutor al său.

Constituirea Flotilei unice a Principatelor Unite a marcat o nouă epocă de organizare pe baze moderne a Marinei Militare Române. Aceasta s-a caracterizat, printre altele, prin intensificarea eforturilor în vederea dotării marinei cu noi nave, în concepția domnitorului Unirii

Flotila având menirea să marcheze atât prezența unei forțe navale naționale pe Dunăre cât și creșterea efectivelor Flotilei, respectiv perfecționarea pregătirii acestora în concordanță cu cerințele epocii. În anul 1860, dotarea noului corp al Flotilei era destul de modestă, putându-se conta în principal pe trei nave în Muntenia și alte trei în Moldova și pe un efectiv de 275 de marinari. Sub aspectul dotării, începutul a fost făcut prin achiziționarea în anul 1861 a unei prime nave cu aburi, denumită *Prințul Nicolae Conache Vogoride*. După ce a fost transformată în navă de luptă în Șantierul Naval „Meyer” din Linz, aceastan a fost lansată la apă în portul Giurgiu, la 2/14 august 1864, fiind botezată simbolic cu numele de *România*. Tot în scopul dotării Flotilei Militare, prin Ordinul de Zi nr. 104 din 7 mai 1863, s-a dispus ca toate vasele plutitoare care aparțineau oștirii Flotilei, iar prin Legea din 10 ianuarie 1864 s-a acordat un credit de 261 600 lei pentru completarea materialului Flotilei. Astfel, în anul 1865 s-au putut comanda Șantierului Naval din Linz, un vapor și patru șleperi.

Preocupat de problema măririi efectivelor Flotilei, domnitorul Alexandru Ioan Cuza a luat de asemenea măsuri energice, atât sub aspect numeric cât și sub cel al competenței profesionale. În acest sens au fost elaborate noi instrucțiuni pentru reglementarea sistemului de recrutare pentru marină, care precizau că „*Recrutarea pentru flotilă se face pe alese, numai din locuitorii litoralului danubian și al Mării Negre și dintre cei mai deprinși a umbla pe apă*”. Ca urmare a măsurilor întreprinse, s-a ajuns la o creștere a efectivelor Flotilei, de la 12 ofițeri, 372 militari și cinci meseriași civili în 1860 la 38 ofițeri și funcționari și 370 subofițeri și trupă în 1865. Din acest an a fost introdusă, în premieră, denumirea de *marinar* în locul celei de soldat. Concomitent, au fost luate o serie de măsuri și pentru o mai bună organizare a Marinei. Astfel, în scopul unei conduceri operative a navelor, în anul 1864 Comandamentul Flotilei a fost mutat de la Ismail la Brăila, în locul numit „Pescăria”. De asemenea, în locul numit „Pescăria veche” a fost înființat un atelier pentru repararea navelor, care a constituit embrionul Arsenalului Marinei de mai târziu. O problemă deosebită care și-a găsit o rezolvare favorabilă în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza a fost cea a pregătirii cadrelor de marină. Întrucât la acea dată nu exista în țară o școală specială pentru formarea ofițerilor de marină, aceștia provenind din rândul absolvenților Școlii Militare de Ofițeri din București, care pregătea ofițeri pentru toate armele, domnitorul a inițiat o formă originală de pregătire prin trimiterea la studii în Franța, la Școala Navală din Brest, a unor tineri români începând cu anul 1863.

Procesul de modernizare a flotei a implicat și aducerea unor modificări în ținuta marinarilor. Deoarece, în timpul serviciului pe nave, era necesar un echipament lejer, care, să permită desfășurarea manevrelor în locuri înguste, chivăra, mundirul și cizmele nu mai erau adecvate activității pe nave. Ca atare, prin Înaltul Ordin de Zi 209 din 1861 ținuta marinarilor a fost schimbată în întregime, prin introducerea culorii bleumarin pentru uniforma de marină și a unor elemente inspirate din ținuta marinarilor francezi și englezi. În anul 1863, printr-un alt ordin dat de același întreprid domnitor, în ținuta ofițerilor din serviciul Flotilei a fost introdusă redingota, gradele ofițerilor de marină fiind personalizate prin trese orizontale aplicate în jurul manșetei. În anul 1865 s-au adus modificări și în ținuta gradelor inferioare, mantaua și capela fiind înlocuite cu spențerul și șapca de marinar. Constituirea Flotilei Militare unice a României a impus și adoptarea unui nou pavilion alcătuit din culorile celor două principate – roșu, galben și albastru – orientate orizontal, a cărui stemă îmbina simbolurile celor două țări – acvila muntenească și bourul moldovenesc. Toate aceste înfăptuiri în domeniul Flotilei de Război din anii domniei lui Alexandru Ioan Cuza s-au încadrat în planul general de făurire a armatei naționale moderne. Ținând seama de nivelul de la care s-a pornit, de greutățile învinse în perioada care a urmat Unirii Principatelor Române și procesului legitim de unificare a flotilelor acestora, organizarea și dezvoltarea Flotilei Militare a reprezentat o realizare notabilă. După abdicarea lui Alexandru Ioan Cuza, în februarie 1866 și aducerea pe tronul românesc a principelui Carol de Hohenzolern, în luna mai a aceluiași an, Flotila României a continuat să se dezvolte pe baza acelorași orientări și programe de înzestrare care au derivat din concepția unei politici navale naționale unitare. Astfel, procesul de dotare a Flotilei a continuat prin intrarea în serviciu a bastimentului *Ștefan cel Mare* (1867), comandat în timpul lui Cuza, a canonierei pentru Dunăre și mare *Fulgerul* (1874) și a șalupei torpiloare *Rândunica* (1875). Aceste nave, împreună cu mai vechiul avizou *România*, au constituit în timpul Războiului de Independență nucleul Flotilei României, care, deși modestă, s-a dovedit în toate împrejurările create de război, superioară flotei inamice, prin succesul deplin al misiunilor încredințate.

În urma obținerii independenței naționale și a revenirii Dobrogei în cadrul statal românesc, parcul de nave de război a crescut simțitor până la sfârșitul secolului al XIX-lea, prin punerea în aplicare a două programe navale, primul înfăptuit în perioada 1882-1884 iar cel de-al doilea în perioada 1887-1894, prin care a fost creată și componenta maritimă a Marinei Militare Române. Deși de dimensiuni reduse, flota maritimă a avut în compunere nave care au intrat în legendă, precum bricul *Mircea*, prima navă-școală românească sau crucișătorul *Elisabeta*, navă emblematică a marinei noastre naționale.

Un al treilea program de înzestrare a Marinei Militare Române, vizând cu prioritate modernizarea componentei fluviale, a fost realizat între anii 1906-1907. Astfel, prin lansarea la Galați, la 19 septembrie 1907, a celor patru monitoare tip *Kogălniceanu* și a celor opt vedete de siguranță tip *Valter Măcăineanu*, Marina Militară Română a intrat în posesia celor mai importante unități de luptă ale sale. În anii primului război mondial acestea au constituit Escadra de Dunăre, principala forță combatantă a Flotei de Operațiuni, care prin acțiunile sale eficiente s-a dovedit a fi un factor decisiv în obținerea victoriei finale, iar după formarea statului național unitar roman, în anul 1918, nucleul în jurul căruia s-au concentrat noile unități fluviale și maritime ale flotei militare a României Mari.

Restituiri

Din corespondența contraamiralului Horia Macellariu

Nu este pentru prima oară când publicăm manuscrise sau scrisori din corespondența contraamiralului Horia Macellariu. Actualitatea, onestitatea și aprecierea corectă a istoriei și evenimentelor Marinei Române din aceste texte sunt motivele care ne determină să continuăm demersul nostru, cu atât mai mult cu cât la momentul redactării corespondenței nimeni nu se gândea că ar putea fi publicată vreodată. Sinceritatea, patriotismul și luciditatea răzbat din fiecare rând. Publicăm mai jos scrisoarea contraamiralului Horia Macellariu adresată comandorului Petre Popescu-Deveselu, datată 16 septembrie 1973, București (fondul Muzeului Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”).

Domnule comandor,

A fost pentru mine o zi de mare emoție și de mare onoare vizita Dv., după un interval de timp de 28 de ani, a unui marinar care este păstrătorul trecutului Marinei noastre, un răsărit de soare cum am văzut multe, mai ales în război. Am plecat atunci, la 24 martie 1945, definitiv, la vârsta de 50 de ani, când prin experiența și știința acumulate puteam să continui să dau pentru binele Marinei și al Patriei, dar sufletul meu a rămas acolo printre marinari. Este păcat că nimeni nu mai știe ce a fost și cine au fost și prin aceasta firul tradiției – suportul moral al unei armate – a fost întrerupt. Sau cei ce o știu, până la dv. nu o spun.

Marina românească a participat la trei războaie: acela al Independenței, al Întregirii Neamului și acela al Granițelor Fărămate. După războiul Independenței, în care s-a distins creatorul Marinei Românești, generalului Nicolae Dumitrescu-Maican i s-a înjghebat o cabală, a fost judecat, condamnat și degradat. Regele Carol I – rege constituțional care știa că este nevinovat a uzat de prerogativa sa și l-a grațiat imediat. A luptat N.Dumitrescu-Maican să i se revizuiască procesul și în clipa când i se admisesese acest lucru, vine fatalitatea și moare într-un accident stupid. La înmormântare a venit întregul corp ofițeresc de marină în cap cu secretarul general al Ministerului de Război (el ocupase în activitate acest înalt post). Soția sa, văzând această formă de reabilitare postumă a dat un țipăt și a leșinat. Adevărul și dreptatea au sosit prea târziu! Îmi spunea contraamiralul Negrescu: „Domnule, cine ți-o spune că Maican a fost un hoț, să nu-l crezi!”. Marinarii de la conducere din timpul primului război mondial, pătrunși de adevăr, au dat unui vas capturat de la ruși numele generalului degradat: N.Dumitrescu-Maican.

În războiul de Întregire a Neamului s-a distins contraamiralul N.Negrescu, comandantul Flotei de Război româno-ruse, dar și de data aceasta politicianul și răutățile camarazilor l-au făcut victimă. I s-a aplicat Legea Nefastului Țării și a fost scos din armată fără pensie. A dus o viață de mizerie, nu putea să aibă 12 grade iarnă în casă și copiii sufereau. Abia în 1930, regele Carol al II-lea a căutat să repare nedreptatea prin acordarea pensiei, decorarea lui și decorarea pavilioanelor monitoarelor de sub comanda sa din război. Prea târziu, el demn n-a participat la decorarea navelor și nici n-a primit decorarea sa.

În hiatusul vieții mele dintre 1945-1964 m-am gândit mult și m-am gândit și la viața acestor victime, hotărât să fac ceva pentru reabilitarea publică a acestor titani ai Marinei noastre pe care istoria, de-o fi vrut, de n-o fi vrut alții, i-a plasat hotărât în locurile pe care le-au avut și le-au meritat, căci Istoria nu ține seama nici de ceea ce vrem noi și nici de greșelile noastre, ci numai de adevăr și de merit. Până acum n-am putut să fac nimic pentru ei, dar negreșit o voi face în lucrarea ce o pregătesc pentru Marină. Deși i-am fost Amiralului Negrescu un colaborator și singurul, nu mi-am dat seama atunci de valoarea sa militară, decât când i-am recitat mai târziu ordinele și măsurile luate de el în război cu mintea și învățătura ce o căpătase în Marina Franceză. N.Negrescu a fost un mare Amiral în război! Și această apreciere am auzit-o și din partea unui marinar care lucra la Serviciul Istoric al MStM, marinar care prin conjuncturile de atunci, făcea parte din clica adversă Amiralului Negrescu.

M-am angajat să vă transmit schimbul de documente dintre Amiralul sovietic Oktiabrisky și mine în ziua de 29 august 1944; o fac cu mare plăcere alăturat acestei scrisori și vă rog să mă iertați că nu e scrisă la mașină dar n-am reușit până acum să strâng 1700 lei ca să cumpăr o

mașină de scris portativă, deși am mare nevoie pentru lucrarea ce o întocmesc. Ați găsit bustul comandorului Demetriade? Mie mi s-a distrus totul; nevasta mea a putut salva bicornul, epoleții de ofițer superior și decorațiile miniatură. În ce privește fotografiile din marină, au fost pierdute; am reușit să adun de pe la camarazi, ce s-a mai salvat și vi le voi pune la dispoziție, după ce le triez, cu rugămintea să-mi reproduceți și pentru lucrarea mea. Încă o dată vă asigur de bucuria ce am simțit-o la întâlnirea camaraderească cu Dv. Pentru viitor, am toată încrederea și speranța în Dv. și în sinceritatea Dv. Cu cele mai bune sentimente, sunt și eu al Dv. sincer, Horia Macellariu.

În urmă cu puțin timp, domnul contraamiral prof. univ. dr. Gheorghe Marin, șeful Statului Major al Forțelor Navale, a vizitat mormântul contraamiralului Horia Macellariu, aflat lângă bolnița mănăstirii Cozia. În amintirea eroului înaintaș, domnia sa a păstrat un moment de reculegere, fiind primul comandant al marinei în funcție care aduce omagiul său marelui dispărut. (M.P.)

In Memoriam

Gânduri de bun rămas

Mariana PĂVĂLOIU

*Pierdută-n largu-albăstrui mări
Lucește-o pânză albă-n zare...*

Dincolo de zare a plecat de curând un prieten ... Aș începe cu o mărturisire a lui: „Pe mine m-a încurajat să merg la marina unchiul Cezar, amiralul Boerescu. Pe când eram elev la liceu mi-a facilitat într-o vară un voiaj în Mediterana, pe o navă comercială, să văd cum suport marea, cum simt marinăria.” În vara anului 1938 tânărul absolvent de liceu s-a prezentat la Școala Navală „Mircea” unde, după susținerea examenului, a fost admis. Venirea N.S. Mircea (17 mai 1939) a prilejuit cadetilor și aspiranților Școlii Navale un superb marș de instrucție în bazinul mediteraneeen. Meticulos, cadetul Nicolae Valasoglu și-a întocmit „Jurnalul de bord” (3 iulie-3 septembrie), care acum se află expus în Muzeul Academiei Navale, ca de altfel multe alte daruri, menționate în paginile acestei reviste la timpul potrivit.

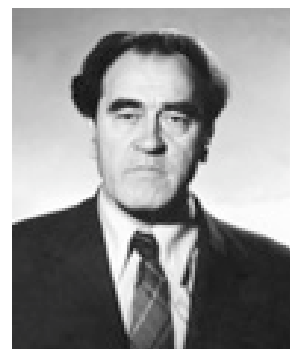

În aprilie 2002 când N.S. Mircea a revenit, întinerit, în portul-mamă, octogenarul comandor, peste care trecuseră războiul, prizonieratul, dureroasa îndepărtare din marină, detenția, i-a salutat puntea, exprimându-și regretul că nu o poate săruta ... În ultimii patru ani, în cea de-a treia zi de miercuri a fiecărei luni, ne întâlneam în casa din strada Latină 26, domnia sa fiindu-ne gazdă. Cineva a vrut ca miercuri, 16 februarie 2005, să ne adunăm în jurul catafalcului spre a ne lua rămas bun de la iubita noastră gazdă, domnul comandor (r) Nicolae Valasoglu (2 ianuarie 1919-14 februarie 2005). Alături de familie, de noi (membrii Careului Marinarilor), au fost prezenți și ofițeri de marină activi care i-au dat onorul în numele Academiei Navale „Mircea cel Bătrân” și al Statului Major al Forțelor Navale. Cinstirea înaintașilor este spre cinstea urmașilor!

Comandor (r) Constandache Constantin

Comandor (r) **Mihai Chiriță**

S-a născut la 21 mai 1921 în comuna Albești din județul Constanța. Părinții, țărani originari din județul Bacău, fuseseră colonizați în Dobrogea. După școala primară a urmat cursurile liceului „Mircea cel Bătrân” din Constanța, după care a fost admis la Școala Navală „Mircea”. La 1 iulie 1943 a fost avansat la gradul de aspirant de marină (grad echivalent cu cel de sublocotenent în armată). Începând cu luna august a fost ambarcat pe *Brătianu*, unul din monitoarele de la Dunăre, unde a îndeplinit funcția de ofițer cu artileria a.a. După acceptarea de către România a „armistițiului” oferit de Aliați (23 august 1944) a împărțit soarta echipajului navei, trimis în captivitate de către ruși (1 septembrie 1944). În lagărul de la Oranki, la îndemnul ofițerilor superiori și mai mari în grad, s-a înrolat ca voluntar în divizia „Horia, Cloșca și Crișan”, în aprilie 1945. Și cum războiul era pe terminate, divizia nu a mai fost trimisă pe front, așa încât la sosirea în țară, în luna august, a fost repartizat ca ajutor al șefului Biroului 2 din Comandamentul Marinei de la București. În luna mai 1946 avea să fie însă trecut în rezervă, deoarece refuzase în mod repetat, eschivându-se, ordinul dat de

comandorul Cristescu Nicolae (Pik) de a-i spiona "pe la spate" pe unii ofițeri superiori la ședințele de comandament. Între timp avusese grijă să se înscrie la Școala Politehnică, după absolvire fiind repartizat ca inginer la Întreprinderea 2 Construcții Muntenia, de unde a ieșit la pensie la vârsta de 65 de ani (1 octombrie 1986).

Pe timpul organizării diviziei în Transnistria (Balta) fusese avansat locotenent și tot aici, după terminarea războiului, a primit medalia „Victoria”. Ulterior, ca veteran de război (1944) i s-a conferit „Crucea comemorativă a celui de-al doilea război mondial 1941-1945”, beneficiind de o rentă lunară echivalentă cu 25% din solda de grad a unui sublocotenent. Dar ceea ce marchează în cel mai înalt grad scurta lui carieră de militar este fapta din ziua de 24 august 1944, după acceptarea armistițiului, de la Ismail, când prin curaj și inițiativă salvează monitorul de la scufundare și viața a peste o sută de oameni, în timpul unui bombardament aerian sovietic neașteptat. Fără a da ascultare ordinelor superioare, inclusiv ale comandantului navei, de a nu trage în avioanele sovietice, aspirantul Constandache a continuat să tragă. Și când te gândești că pentru această faptă nu a primit vreo decorație ci s-a ales numai cu drumul captivității, în timp ce comandantul navei, care a părăsit nava, a fost avansat în grad. Cât de nedreaptă poate fi soarta cu cei mici în grad uneori. Așa se mai scrie istoria câteodată. Dumnezeu să-l odihnească în pace!

MARINARII ȘI PRIZONIERII DIN HAZCAZON

Text și foto:
locotenent-comandor
Ion BURGHISAN

A 15-a ediție a Festivalului de Umor Cazon „Podul Minciunilor” a adus imediat după 1 aprilie, în cetatea Sibiului, echipele umoristice ale Colegiilor Militare Liceale din țară, ale Academiiilor Categoriilor de Forțe și Școli de Aplicații, precum și ale Cercurilor Militare de pe tot cuprinsul țării. Pe timpul celor patru zile de festival, Forțele Navale au „ancorat” sub luminile rampei grupurile Academiei Navale „Mircea cel Bătrân” (ANMB), Școlii Militare de Maiștri a Forțelor Navale „Amiral Ioan Murgescu” (ScMMFN), Cercurilor Militare din Mangalia și Constanța. De bună seamă că dacă am mai fi avut încă un Colegiu Militar Liceal am fi putut concura și la această categorie.

La o trecere sumară în revistă a spectacolului umoristic în ansamblul său am constatat doar o creștere cantitativă. A numărului de participanți și a numerelor prezentate. La radiografie lucrurile s-au modificat parțial. Este de aplaudat îndârjirea cu care toți participanții s-au înghămat la resuscitarea umorului cazon (trecut anul precedent printr-o criză de inimă). E drept, unele din texte au fost cam triste, dar au fost în concordanță cu realitatea actuală din armată și cu predispoziția românească la „haz de necaz”.

Chiar dacă mult mai importantă decât premiile este participarea, îi vom trece (binemeritat) în revistă pe constanțenii laureați la anuala „repetiție cu public” a „Podului Minciunilor”.

Locul al III-lea a fost adjudecat astfel: videoclip umoristic ANMB; monolog el.cap. Adrian Gagniuc ScMMFN (cu un text – cum altfel semnat de căpitan-comandor (r) Ananie Gagniuc); duet ScMMFN și grup satiric „Rățoiții” ai ANMB (surclasați ca în fiecare an de Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu și de Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”).

Locul al II-lea nu s-a prea lipit de marinari. Și-au dorit întotdeauna mai mult, de aceea s-au „mulțumit” cu mai mult (după ce au ucis cu plăcere toate caprele rivalilor).

La secțiunea rezervată Cercurilor militare, instituția de profil din Mangalia a „curățat” toate trofee: monolog (col.(r) Constantin Ștefănescu), duet (Constantin Ștefănescu alături de Aura Stuparu) și grup satiric. Strecurat pe furiș pe locul I, Cercul Militar din Constanța (reprezentat de maestrul militar principal Aurel Lăzăroiu, șeful instituției și de Mihaela Velicu) a făcut duet la secțiunea duet cu Cercul Militar din Mangalia.

Ne-am opri aici, dar nu ne lasă ANMB și ȘcMMFN pentru că, la secțiunea dedicată lor, primii enumerați s-au instalat pe locul I la duet (stud.sg.mj. Adrian Pîntea și stud.sg.mj. Claudiu Grigore) și el. frt. Cristian Nedelcu și Alexandru Turcanu, iar grupul satiric „Impact” al ȘcMMFN și-a adjudecat trofeul „Podul Minciunilor” al Instituțiilor militare de învățământ.

E de lăudat, după acordarea premiilor, obiectivitatea juriului, dar și rezistența de care a dat dovadă, fiind uneori forțat să întârzie până după orele 22.00 și, mai mult, să urmărească atent evoluțiile participanților. Poate că o zi dedicată preselecției ar simplifica procedurile, ar evita unele descalificări (apărute în fiecare an ca urmare a promovării unui umor vulgar) și ar crește concentrația de umor veritabil oferită publicului căruia se adresează. Presupoziția se bazează pe evoluția neoficială și concentrată a grupurilor satirice ale Academiei de Poliție, Academiei Navale, Academiei Forțelor Terestre și Colegiului Militar Liceal din Câmpulung Moldovenesc. În aula gazdelor, la o oră accesibilă studenților (altă sugestie adresată organizatorilor!) a fost aplaudată la scenă deschisă. Dealtfel, dacă umorul oferit nu ar fi fost pe măsura publicului, ținte satirizate ar fi devenit cei de pe scenă. Dar nu a fost așa. Aplauzele au fost reale, comentariile ulterioare deasemenea. Au lipsit (deocamdată) sesiunile... de autografe. Așadar, ar fi util ca organizatorii hazului cazon din bătrâna cetate a Sibiului să ia seama la feedbackul oferit de consumatorii de umor specific militar și să aplice lecțiile învățate ale acestei ediții la organizarea edițiilor următoare.

DRAGA LUI ȘI ATÂRNĂTORUL EI

Pe cât este de vechi, pe atât este de pitoresc limbajul marinăresc. Un dialect conservat cu încăpățănare, un mod de exprimare însușit în instituțiile de învățământ de marină, perfecționat și perpetuat ulterior pe navele militare și civile.

Rubrica noastră vă propune un slalom printre filele (nu de bordaj!) ale *Dicționarului Marinăresc*.

Naupatie: (s.f.) rău de mare (fr. naupathie)

Aganta: (interj) ordin de încetare a filării sau virării

Resacă: (s.f.) rostogolire zgomotoasă a valurilor spre țărm în zonele puțin adânci, provocată de întoarcerea violentă a apei care a lovit un obstacol, suprapusă pe valul direct (fr. ressac)

(Rubrică realizată cu ajutorul, Dicționarului Marinăresc autori Ilie Manole și Gheorghe Ionescu).

Orice *dragor* are cel puțin o *dragă*, căci la *dragor* se referă pronumele „lui” din titlu. Orice dragă are atârănătorii ei. Mai precis, termenii marinărești definesc draga ca „instalație de înlăturare (neutralizare) a minelor marine din apă”, iar *atârănătorii* ca piese componente ale acesteia, destinați reglării adâncimii la care draga „mătură” apele în căutarea minelor. Drăgile pot fi de mai multe feluri, în funcție de minele cărora „se adresează”: mecanice, acustice, magnetice. Tendința de evoluție a minelor va înlocui, în viitor, dragoarele și drăgile cu vânătoare de mine.

Termenii marinărești însă vor rămâne în continuare.

Așa au fost conservați și termenii *ghiordel* și *ispol*. Chiar dacă în limbajul curent ar putea fi găsiți termeni care să-i facă accesibili tuturor, la bordul navelor, de cele mai multe ori nu veți întâlni banala găleată, ci ghiordelul. La origini, ghiordelul era confecționat din pânză impermeabilă sau din lemn și era destinat transportului de apă, nisip sau alte materiale. Acum este de cele mai multe ori din tablă sau material plastic și servește, sub aceeași denumire, aceluiași scopuri.

Ispolul este folosit în special la ambarcațiunile cu vele, fiind un fâraș (căuș, scafă) din lemn sau din tablă folosit la scoaterea de la bord a apei care nu a putu fi scoasă cu ghiordelul. Aici fâraș nu ar putea acoperi, ca sinonim, în totalitate destinația ispolului.

O navă bine întreținută presupune o *marțagonire* (*mațagonire*) minuțioasă frecventă. Aceasta presupune ca marinarii să folosească *marțagonul* (*mațagonul*), sau ciocanul de metal cu ambele extremități tăioase și formând între ele un unghi drept, pentru a dezlipi, prin loviri repetate, rugina și pictura de pe părțile metalice ale navei, în locurile afectate. Ulterior, locurile astfel curățate (decopertate mecanic) se curăță cu bandă abrazivă și se înlocuiește pictura.

Profităm de instalarea definitivă a primăverii și vă îndemnăm, la relaxare totală pe malul mării, ontemplând răsăritul soarelui și ascultând resaca.

SUBMARINE ITALIENE

Bogdan DINU

Începând cu acest număr vă propunem o „imersiune” în lumea site-urilor de pe internet dedicate submarinelor și vă asigurăm că „adâncimea” (cantitativă și calitativă) la care se poate ajunge este mare. Ceea ce vă propunem este, dacă vreți, un adevărat almanah al submarinelor în format electronic. De fapt, un almanah al submarinelor chiar a fost publicat în martie 2002, ca supliment la Rivista Marittima, sub semnătura lui Alessandro Turrini și o parte din adresele site-

urilor provin de aici. Cantitatea enormă de informație a făcut necesară structurarea acesteia și noi am optat pentru prezentarea submarinelor fiecărei țări și pentru subiecte distincte. Site-urile au fost verificate și la momentul documentării erau toate funcționale. Din selecția noastră am exclus toate site-urile dedicate unei singure nave, în serviciu sau nu, realizate de echipaj sau de veterani pentru că numărul acestora este imens și nu întotdeauna relevante pentru demersul nostru. În acest număr aflați despre submarinele italiene.

Informațiile cele mai noi și sigure ar trebui să le identificăm pe site-ul Marinei Militare Italiene (www.marina.difesa.it). Aici găsim toate submarinele italiene aflate în serviciu (*Gazzano, Pelosi, Prini, Da Vinci, Longobardo, Sauro, Marconi, Di Cossato*) sau cel puțin așa ar trebui pentru că ultimele trei au fost scoase din serviciu, ultimul chiar la 1 aprilie. Pentru cine e pasionat de domeniu, poate afla originea numelor submarinelor, originea istorică a numelor, alte unități care au purtat același nume, o scurtă istorie a submarinelor italiene, inclusiv lista submariniștilor decorați cu ordine și medalii militare italiene. La secțiunea „Noile proiecte ale Marinei Militare italiene pentru submarine” găsim submarinele din clasa U212A, respectiv două unități, *Todaro (S 526)* și *Scire (S 527)*, primul prevăzut a intra în serviciu în iunie 2005 și al doilea în mai 2006. Este vorba de un program germano-italian, demarat pe baza semnării unui acord în 1996 privind construcția, în Germania și Italia, a unor submarine identice din clasa U212A (respectiv 4 în Germania și 2 în Italia, cu o opțiune, în curs de definitivare, pentru alte două). Pentru informații detaliate despre noile submarine se poate consulta și adresa www.analisdifesa.it/numero8/inuovisottomarini.htm.

www.somergibili.com este un site bine realizat, bilingv (italiană și germană), actualizat. Interesant structurat și funcțional, cu secțiuni bine definite: la Noutăți, aflăm, printre altele că submarinul *Di Cossato* a ieșit din serviciu; Ce este un submarin (didactic aproape); Submarine italiene în serviciu (lista din 1945 și până azi). Întâlnim o consistentă secțiune istorică structurată astfel: Scurtă cronologie a celui de-al doilea război mondial (cu conexiuni la războiul antisubmarin), lista tuturor submarinelor italiene pierdute în război, schițe istorice ale principalelor submarine italiene din război, istoria submarinelor italiene din 1945 până în prezent, Amintiri de război, link-uri către alte site-uri care au ca subiect istoria submarinelor italiene. Nu lipsesc galeria foto, curiozități, cine suntem (site-ul a fost creat în 1996 de căpitan-comandorul Giampiero Ranieri și tatăl său, contraamiralul (r) Atilio Duilio Ranieri, un pasionat submarinist), link-uri (o listă destul de bună a siteurilor despre submarine), forum sau guestbook.

Un portal interesant este și www.subnetitalia.it, de asemenea bilingv. Găsim submarinele tuturor marinelor dar, în mod firesc, mai multe informații despre cele italiene. Secțiunile sunt următoarele: submarine diesel-electrice (liste cu cele în serviciu – informații valabile pentru 2002, cele scoase din serviciu - Italia, Franța, URSS sau cu noile proiecte și construcții), submarine nucleare (inclusiv lista celor aflate în serviciu în întreaga lume), submarine germane din al doilea război mondial (cu fotografii și toate tipurile construite), submarine italiene care au luptat în Atlantic în al doilea război mondial, știri (din păcate neactualizate), o listă de articole (interesantă) și fotografii. Nu lipsesc secțiunile dedicate prezentării cărților, link-urile și referințe bibliografice.

Am lăsat la final un site pentru care nu putem decât să îi invidiem pe colegii noștri italieni. Regia Marina Italiana este un site dedicat participării Marinei Militare Regale italiene în al doilea război mondial, complex, detaliat și bogat în informații. Secțiunea submarinelor poate fi accesată la www.regiamarina.net/subs/index/htm. Cine este interesat de subiect găsește aici aproape orice (inclusiv acțiunile submarinelor de buzunar italiene în Marea Neagră): de la clasele de submarine existente în timpul războiului la lista completă a unităților, de la baza de acțiune din Atlantic de la Bordeaux la lista de pierderi (se poate accesa și www.regiamarina.it/somm.htm).